

ÄLDRE OCH LÄKEMEDEL

En liten hjälp för alla inom vården för att minska ogynnsamma effekter av läkemedel hos äldre.

Preparat som bör förskrivas restriktivt

Användningen av dessa läkemedel leder i hög grad till biverkningar. Nyttan av behandlingen ska vägas mot riskerna och medicineringen bör fortlöpande omprövas.

Substans	Preparatexempel	Kommentar
Långverkande benzodiazepiner		
diazepam nitrazepam flunitrazepam	Stesolid, Apodorm Mogadon, Nitrazepam Flunitrazepam, Fluscand	<i>Risk för dagtrötthet, kognitiva störningar, muskelsvaghet och balansstörningar.</i>
Vanliga läkemedel med antikolinerg effekt		
Medel vid "överaktiv blåsa"	Detrusitol, Ditropan, Emselex, Kentera, Toviaz, Veiscare	<i>Alla medför risk för kognitiv påverkan, konfusion, urinretention, muntorrhet och obstipation.</i>
hydroxizin	Atarax	
levomepromazin	Nozinan	
tricykliska antidepressiva	Anafranil, Klomipramin Sensaval, Tryptizol	
propiomazin	Propavan	

Även restless legs och dagtrötthet

Tänkvärt och tänk efter!

Vanligt förekommande läkemedelsgrupper hos äldre som innebär risk för biverkningar eller läkemedelsinteraktioner. Behandlingen bör fortlöpande omprövas.

Beakta alltid njurfunktion (eGFR)

www.egfr.se/

Läkemedelsgrupp	Kommentar
NSAID (även COX-2 hämmare)	Endast som kort kur (helst högst 1-2 veckor) och "halv" normaldos. Ej till hjärtsvikts- och/eller njursviktspatienter.
Lätta opioider Kodein, Tramadol	Risk för yrsel, konfusion och illamående. Vid behov av tillägg till Paracetamol - gå direkt till starka opioider.
Neuroleptika	Endast vid psykotiska tillstånd. Utvärdera effekten efter 2-3 veckor. Dosminskning? Risk för extrapyramidala symtom, kognitiva störningar, sedation och ortostatism. Ökad mortalitet hos dementa.
Digoxin	Endast som tillägg för frekvensreglering hos patienter med förmaksflimmer. Smal terapeutisk bredd. OBS! Njurfunktion
Loopdiuretika	Risk för urvåtskning hos äldre. Överväg dosminskning.
Omeprazol, SSRI	Ompröva regelbundet om indikationen fortfarande föreligger! Vid utsättning risk för syrarelaterade/utsättningssymtom. Trappa ner dos över 1 månad.

Preparat som kräver speciell dosering

Dygnsdoser som för äldre medför betydande risk för biverkningar.

ciprofloxacin	Ciprofloxacin >1000 mg
haloperidol	Haldol >2 mg
risperidon	Risperdal >2 mg
oxazepam	Sobril >30 mg
ASA	Trombyl >75 mg